Resumé af Kommissionens afgørelse

af 17. juli 2015

om en fusions forenelighed med det indre marked og EØS-aftalen

(Sag M.7408 — Cargill/ADM Chocolate Business)

(meddelt under nummer C(2015) 4840)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(2017/C 232/13)

Den 17. juli 2015 vedtog Kommissionen en afgørelse i en fusionssag efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser ([1]), særlig forordningens artikel 8, stk. 2. En ikke-fortrolig udgave af afgørelsens fulde ordlyd kan findes på sagens autentiske sprog på Generaldirektoratet for Konkurrences websted http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

(1) Den 19. januar 2015 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 (»forordning (EF) nr. 139/2004«) anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Cargill, Incorporated (»Cargill«, USA), gennem opkøb af aktier og aktiver (»transaktionen«) erhverver kontrol over industrichokoladevirksomheden i Archer Daniels Midland Company (»ADM's chokoladevirksomhed«, USA). Cargill og ADM's chokoladevirksomhed benævnes herefter under ét som »parterne«.

I. **PARTERNE**

(2) Cargill er en amerikansk virksomhed, som er aktiv inden for international produktion og salg af fødevarer, landbrugsprodukter og risikostyringsprodukter samt tjenesteydelser i forbindelse hermed. Cargills virksomhed omfatter produktion og salg af industrichokolade og fedtholdigt overtræk og fyld (herunder chokoladeblanding) samt produktion og salg af halvforarbejdede kakaoprodukter, der anvendes i produktionen af industrichokolade.

(3) ADM's chokoladevirksomhed producerer og sælger industrichokolade og fedtholdigt overtræk og fyld, herunder chokoladeblanding. Moderselskabet Archer Daniels Midland Company producerer og sælger også halvforarbejdede kakaoprodukter (»ADM's kakaovirksomhed«). Archer Daniels Midland Company har indgået en kontrakt med Olam International Limited (»Olam«) om salg af ADM's kakaovirksomhed ([2]). ADM's opstrømskakaovirksomhed vil således blive overtaget af Olam, mens ADM's nedstrømschokoladevirksomhed vil blive overtaget af Cargill.

II. **TRANSAKTIONEN**

(4) Den 28. august 2014 underskrev parterne en købsaftale (»Master Purchase Agreement«), i henhold til hvilken Cargill overtager de aktiver og kapitalandele, som udgør ADM's chokoladevirksomhed. Cargill vil med transaktionen således erhverve enekontrol over ADM's industrichokoladevirksomhed.

III. **BEGRUNDELSE**

(5) Transaktionen fører til:

a) horisontale overlapninger ved produktion og salg af industrichokolade

b) vertikale forbindelser mellem produktion og salg af halvforarbejdede kakaoprodukter (opstrøms) og produktion og salg af industrichokolade (nedstrøms)

c) horisontale overlapninger ved produktion og salg af chokoladeblanding.

A. **RELEVANTE PRODUKTMARKEDER**

Introduktion til chokolade-/kakaoværdikæden

(6) Høstede kakaobønner bliver først tørret og gæret. Derefter bliver de forarbejdet og formalet til kakaomasse. Kakaomassen presses eventuelt yderligere for at udskille kakaosmør (~ 45 %) og kakao (~ 55 %), som males til kakaopulver. Kakaomasse, kakaosmør samt sukker og mælkepulver er råvarer, der anvendes til fremstilling af industrichokolade, som derefter anvendes til fremstilling af chokoladeprodukter til den endelige forbruger, såsom chokoladekonfekture, kiks, bagværk, konsumis og morgenmadsprodukter. Industrichokolade leveres til kunden enten i flydende (med opvarmede lastbiler) eller fast form.

([1]) EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

([2]) Den 10. juni 2015 godkendte Europa-Kommissionen Olam International Limiteds overtagelse af ADM's kakaovirksomhed uden betingelser. Se sag M.7510 — Olam/ADM Cocoa Business.

(7) Fedtholdigt overtræk og fyld er en blanding af vegetabilske fedtstoffer, sukker og en aromagivende ingrediens. Chokoladeblanding er et fedtholdigt overtræk og fyld med kakaoaroma, som på grund af dens særlige produktegenskaber eller lavere pris undertiden anvendes i stedet for chokolade ved fremstilling af produkter til den endelige forbruger.

Industrichokolade

(8) Kommissionen har fundet belæg for, at flydende og fast industrichokolade kan høre ind under særskilte produktmarkeder. Industrichokoladekunder, navnlig dem, der køber mere end et par hundrede ton om året, kan generelt ikke skifte mellem flydende og fast industrichokolade. Flydende industrichokolade er billigere, og dens håndtering på forarbejdningsanlægget er lettere og mindre tidskrævende. Hertil kommer, at skiftet mellem produktion af flydende og fast industrichokolade kræver, at der investeres i yderligere udstyr, og ikke alle leverandører er i stand til at levere både fast og flydende industrichokolade. Afgrænsningen af produktmarkedet kan imidlertid stå åbent i den henseende, da konkurrencevurderingen ikke ændres uanset den nøjagtige afgrænsning af produktmarkedet.

(9) Kommissionen har også vurderet en eventuel sondring mellem mørk, hvid og mælkechokolade samt mellem industrichokolade af henholdsvis standard- og ikkestandardtypen (som omfatter certificeret, økologisk og/eller sporbar chokolade). Afgrænsningen af produktmarkedet kan stå åbent i den henseende, da det ikke har indflydelse på resultatet af konkurrencevurderingen.

Halvforarbejdede kakaoprodukter

(10) Idet Kommissionen tager sin hidtidige praksis i betragtning, vurderer den, at halvforarbejdede kakaoprodukter bør opdeles i særskilte produktmarkeder for kakaomasse, kakaosmør og kakao/kakaopulver. Det kan desuden stå åbent, om halvforarbejdede kakaoprodukter af standard- og ikkestandardtypen udgør særskilte produktmarkeder, da konkurrencevurderingen ikke ændres, uanset den nøjagtige afgrænsning af produktmarkedet.

Fedtholdigt overtræk og fyld/chokoladeblanding

(11) Kommissionen vurderer, at chokoladeblandinger hører ind under et særskilt produktmarked i forhold til industrichokolade på grund af forskellen i pris, smag, konsistens og produktbestemmelser. Det yderligere spørgsmål om, hvorvidt chokoladeblandinger udgør et særskilt marked i forhold til andet fedtholdigt fyld, kan stå åbent, da konkurrencevurderingen ikke ændres, uanset den nøjagtige afgrænsning af produktmarkedet.

B. **RELEVANTE GEOGRAFISKE MARKEDER**

Industrichokolade

(12) Kommissionen vurderer, at det relevante geografiske marked for industrichokolade ikke omfatter hele EØS, men udgøres af oplandene i en radius på 500 km omkring parternes fabrikker eller parternes kunder. Kommissionen har i denne sag også fundet belæg for, at markederne er nationale.

(13) I modsætning til det, parterne har angivet i deres indlæg, har markedsundersøgelsen påvist en række forhold, der tyder på, at de fysiske kendetegn ved industrichokolade og kendetegnene ved efterspørgslen efter industrichokolade begrænser den afstand, over hvilken produktet leveres i praksis. Kommissionen har indhentet data på transaktionsniveau for årene 2013 og 2014 fra parterne og deres største konkurrenter inden for industrichokolade. De leveringsmønstre, der fremgår af disse data, viser, at 80 % af al industrichokolade sælges inden for en radius af ca. 500 km. Desuden transporteres flydende chokolade over en relativt kort afstand sammenlignet med fast chokolade. Størstedelen af kunderne forklarer, at de er afhængige af just-in-time-leverancer, navnlig på grund af begrænset lagerkapacitet, og at de derfor indkøber flydende chokolade inden for relativt korte afstande.

(14) Kommissionens undersøgelse har endvidere vist, at nationale grænser også spiller en rolle for indkøbsmønstrene og leverancerne af industrichokolade. Kommissionens rekonstruktion har f.eks. vist, at 70 % af den flydende chokolade, der anvendes i Tyskland, er fremstillet i Tyskland. Disse tal er endnu højere i Frankrig (76 %), Det Forenede Kongerige (90 %), Nederlandene (86 %) og Belgien (98 %), hvilket viser, at kunders indkøb på tværs af grænserne generelt er begrænset.

(15) Afgrænsningen af det geografiske marked kan imidlertid stå åbent, da konkurrencevurderingen ikke ændres uanset den nøjagtige afgrænsning af det geografiske marked.

Halvforarbejdede kakaoprodukter

(16) Der er forhold, der tyder på, at det geografiske marked for halvforarbejdede kakaoprodukter enten omfatter hele EØS eller er verdensomspændende. Afgrænsningen af det geografiske marked kan imidlertid stå åbent, da konkurrencevurderingen ikke ændres uanset den nøjagtige afgrænsning af det geografiske marked.

Fedtholdigt overtræk og fyld/chokoladeblanding

(17) Det geografiske marked for fedtholdigt overtræk og fyld, herunder chokoladeblanding, kan stå åbent, da konkurrencevurderingen ikke ændres, uanset om det er defineret som nationalt eller oplandet omkring parternes fabrikker.

C. **KONKURRENCEVURDERING**

Horisontale overlapninger for industrichokolade i Tyskland

(18) Den fusionerede enhed ville i Tyskland få markedsandele på over [50-60] % på nationalt plan og mindst over [50-60] % (og endda [50-60] % eller [60-70] % i mange tilfælde) i de forskellige oplande omkring fabrikker eller kunder i salgsområderne omkring parternes tyske fabrikker. Desuden er markedet for industrichokolade omkring parternes tyske fabrikker koncentreret, og transaktionen ville føre til en betydelig forøgelse af koncentrationen efter HHI indekset.

(19) Størstedelen af de kunder med produktionsanlæg i Tyskland, der deltog i Kommissionens markedsundersøgelse, har udtrykt betænkeligheder ved konsekvenserne af transaktionen, navnlig med hensyn til prisstigninger. Nogle af konkurrenterne har bekræftet, at transaktionen vil føre til pris- og avancestigninger som følge af den forventede begrænsning af konkurrencen.

(20) Hvad angår den bestående konkurrence mellem parterne kan det ud fra den geografiske nærhed af parternes fabrikker i Tyskland, deres integration i det foregående omsætningsled i forsyningen af kakaobønner, deres aktiviteter inden for forarbejdning af halvforarbejdede kakaoingredienser, deres evne til at betjene det mængdedrevne markedssegment samt deres størrelse og globale omfang fastslås, at Cargill og ADM er tætte indbyrdes konkurrenter, som står nogenlunde lige stærkt inden for markedsføringen af industrichokolade.

(21) Parternes kunder i salgsområderne omkring parternes tyske fabrikker kan få svært ved at skifte til andre leverandører og kan således blive sårbare over for prisstigninger, fordi i) kunderne er afhængige af flere forsyningskilder for at opnå forsyningssikkerhed og konkurrencedygtige priser, ii) der findes få alternative leverandører og iii) mange af de alternative leverandører har relevante mangler sammenlignet med de tre store leverandører Barry Callebaut og parterne som følge af deres produktionsanlægs beskedne størrelse, deres begrænsede produktportefølje, deres konkurrence med potentielle kunder på efterfølgende markeder, beliggenheden af deres produktionsanlæg og/eller kvaliteten af deres industrichokoladeprodukter.

(22) Desuden har parternes konkurrenter i salgsområderne omkring parternes tyske fabrikker kapacitetsproblemer og evner derfor ikke i øjeblikket at øge udbuddet i et tilstrækkeligt stort omfang, så en eventuel prisstigning fra parternes side efter transaktionen modvirkes. Selv om parternes største konkurrent Barry Callebaut i øjeblikket har planer om at udvide sin kapacitet i Vesteuropa, mener Kommissionen, at denne kapacitetsforøgelse ikke vil give virksomheden yderligere incitament til at modvirke en prisstigning på flydende chokolade efter transaktionen, eftersom Barry Callebauts strategiske hovedmål er at udvikle sin forretning inden for nye markeder, outsourcingaftaler med meget store kunder såsom Unilever eller Mondelez og gourmet- og specialprodukter.

(23) Som følge af adgangsbarrierer og på grundlag af de kontakter, Kommissionen har haft med potentielle nye markedsdeltagere, som parterne har udpeget (herunder vertikalt integrerede chokoladeproducenter som Mondelez og Nestlé), anser Kommissionen det for usandsynligt, at der i fremtiden vil trænge nye konkurrenter ind på markedet for industrichokolade i salgsområderne omkring parternes tyske fabrikker. Der er desuden ikke afgørende bevis for tilstedeværelsen af en tilstrækkelig modstående købermagt, især ikke fra de små og mellemstore industrichokoladekunders side, der kan lægge et betydeligt konkurrencepres på parterne.

Horisontale overlapninger for industrichokolade i andre lande

(24) Markedsstrukturen i Belgien, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige afviger betydeligt fra markedsstrukturen i Tyskland og de relevante overlappende områder mellem parternes tyske fabrikker.

(25) I Det Forenede Kongerige er parternes samlede markedsandel lavere (ca. 25 %), og Barry Callebaut er markedsførende med 66 %. På grund af den moderate markedsandel og tilstedeværelsen af en stærk konkurrent pegede de britiske deltagere i markedsundersøgelsen samlet set ikke på nogen konkurrencemæssige virkninger som følge af transaktionen. Det samme er tilfældet for Belgien og Nederlandene, hvor en lignende markedsstruktur er gældende. I Frankrig giver transaktionen ikke anledning til konkurrenceproblemer i lyset af ADM's ringe tilstedeværelse og den alternative leverandør Cémois stærke position.

Vertikale forbindelser mellem halvforarbejdede kakaoprodukter og industrichokolade

(26) Transaktionen skaber vertikale forbindelser mellem Cargills aktiviteter inden for produktion og levering af halvforarbejdede kakaoprodukter og parternes nedstrømsaktiviteter i forbindelse med industrichokolade. Eftersom Cargill indtager en moderat position på opstrømskakaomarkederne, og der er en række alternative leverandører, finder Kommissionen ikke, at transaktionen giver anledning til bekymring for så vidt angår afskærmning af markedet for halvforarbejdede kakaoprodukter som input.

(27) Som led i transaktionen har Cargill og ADM's kakaovirksomhed derudover indgået en tidsbegrænset leveringsaftale, i henhold til hvilken Cargill vil købe kakaoprodukter fra ADM's kakaovirksomhed for at levere til de industrichokoladefabrikker, der erhverves i denne transaktion. Der vil imidlertid ikke være nogen ændringer i den kapacitet, der er til rådighed på det kommercielle marked. Cargill har desuden uudnyttet kapacitet inden for kakaoprodukter. Kommissionen mener derfor ikke, at den tidsbegrænsede leveringsaftale giver de fusionerende parter incitament til at begrænse konkurrencen på opstrømskakaomarkederne, og Cargills incitament til at forny aftalen er for lille til at give anledning til konkurrenceproblemer.

Horisontale overlapninger for fedtholdigt overtræk og fyld/chokoladeblanding

(28) Parternes samlede markedsandele for fedtholdigt overtræk, fyld og chokoladeblanding forbliver beskedne og fører kun på to berørte markeder til markedsandele på ca. 30 % (med begrænsede stigninger i markedsandele på henholdsvis under 5 % og under 10 %). Resultaterne af markedsundersøgelsen gav ikke belæg for, at der er specifikke konkurrenceproblemer inden for fedtholdigt overtræk og fyld eller chokoladeblanding.

Konklusion

(29) Kommissionen finder, at transaktionen i betydelig grad vil hæmme den effektive konkurrence på markedet for industrichokolade, der sælges til kunder i Tyskland eller til kunder, der er etableret i de overlappende områder i oplandet omkring ADM's fabrik i Mannheim, Tyskland, og Cargills fabrikker i Tyskland.

(30) Transaktionen vil ikke medføre en betydelig begrænsning af den effektive konkurrence på markederne for i) industrichokolade, der sælges til kunder i de overlappende områder i oplandet omkring ADM's og Cargills fabrikker i Belgien, Frankrig og Det Forenede Kongerige, ii) halvforarbejdede kakaoprodukter og iii) chokoladeblanding.

D. **TILSAGN**

Beskrivelse af tilsagnene

(31) Parterne fremsendte ændringer af transaktionen den 4. maj 2015 (»tilsagnene af 4. maj 2015«) for at løse de konkurrenceproblemer, som Kommissionen havde påvist. Ifølge tilsagnene af 4. maj 2015 foreslår Cargill at afhænde ADM's industrichokoladefabrik i Mannheim, Tyskland, til en egnet køber. Mannheim-fabrikken er den største af ADM's europæiske industrichokoladefabrikker. Det er ADM's eneste industrichokoladefabrik i Tyskland.

(32) Tilsagnene af 4. maj 2015 omfatter en forsyningsaftale, der efter køberens ønske skal indgås med Olam eller ADM, alt efter hvem der på det tidspunkt ejer ADM's chokoladevirksomhed, eller med Cargill. Tilsagnene af 4. maj 2015 omfatter ikke nogen intellektuelle ejendomsrettigheder, kontrakter vedrørende produktion af specialchokolade eller kontrakter med kunder, i det omfang mængderne ikke fuldt ud fremstilles i Mannheim-fabrikken. Desuden omfatter tilsagnene af 4. maj 2015 ikke særlige køberkriterier, ifølge hvilke køberen skal have særlig viden om kakao- og chokoladeværdikæden.

Vurdering af tilsagnene

(33) Tilsagnene af 4. maj 2015 ville så godt som fjerne hele salgsoverlapningen i Tyskland og det område, hvor der blev påvist konkurrenceproblemer, og ville således afhjælpe de problemer, der skyldes de horisontale overlapninger mellem parternes aktiviteter på disse områder. Størstedelen af deltagerne i markedsanalysen mente, at tilsagnene af 4. maj 2015 ville fjerne de konkurrenceproblemer, som transaktionen gav anledning til.

(34) På grundlag af resultaterne af markedstesten og vurderingen heraf fandt Kommissionen imidlertid, at tilsagnene af 4. maj 2015 gav anledning til problemer i følgende henseende:

a) Specialchokoladevirksomheden var udelukket fra afhændelsen.

b) Ifølge køberkriterierne var det ikke et krav, at køberen havde særligt kendskab til kakao- og chokoladeværdikæden.

c) Forsyningsaftalen gav ikke køberen mulighed for tilstrækkelig fleksibilitet med hensyn til mængder, der indkøbes, og ændringer i mængderne fra år til år.

(35) Parterne fremsendte ændrede tilsagn den 22. maj 2015, som i tilstrækkelig grad løser disse problemer.

(36) Kommissionen konkluderer derfor i sin afgørelse, at på grundlag af tilsagnene af 22. maj 2015 vil den anmeldte fusion ikke hæmme den effektive konkurrence betydeligt på det indre marked for industrichokolade, der sælges til kunder i Tyskland eller til kunder i overlappende områder i oplandet omkring ADM's fabrik i Mannheim, Tyskland, og Cargills fabrikker i Tyskland.

IV. **KONKLUSION**

(37) Af ovenstående grunde konkluderes det i afgørelsen, at den planlagte fusionen ikke vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt på det indre marked eller en væsentlig del heraf, hvis Cargill overholder tilsagnene af 22. maj 2015.

(38) Fusionen bør derfor erklæres forenelig med det indre marked og med EØS-aftalen i henhold til fusionsforordningens artikel 2, stk. 2, og artikel 8, stk. 2, og EØS-aftalens artikel 57.